

*PROTESTANTSE GEMEENTE VAN DE
ONTMOETINGSKERK GORREDIJK*

BELEIDSPLAN

2020 - 2024

Inhoud

1. Analyse	2
1.1. Algemene Analyse: plaats en positie van de kerk in het algemeen	2
1.2. Analyse Geloofsbeleving en Oecumene in de Ontmoetingskerk.....	3
1.3. Demografische samenstelling	4
1.4. Organisatie en participatie	5
1.5. Verwerking analyses in het nieuwe beleidsplan	5
2. Onze dromen.....	5
3. Beleid.....	6
3.1. Kerkdiensten	6
3.2. Pastoraat.....	7
3.3. Diaconaat en missionair werk.....	8
4 Van droom naar werkelijkheid.....	9
BIJLAGEN	10

Inleiding en verantwoording

Het huidige beleidsplan loopt van 2017-2021. In verband met de aanpassingen in de kerkorde betreffende kerk 2025 en een gestaag dalend ledenaantal van de Ontmoetingskerk, heeft de kerkenraad besloten de actualisering van het beleidsplan enigszins te vervroegen. Afgesproken is dat de basis van het beleidsplan, over hoe we kerk willen zijn, overeind blijft en dat er een deel toegevoegd wordt over praktisch beleid ten aanzien van het dalende ledenaantal en de verminderde belangstelling voor het werk van ambtsdrager.

In januari 2019 is een werkgroepje ingesteld die de voorbereidingen ter handgenomen heeft. De basis van dit beleidsplan is de informatie uit de enquête die gehouden is in januari 2016. Deze enquête kende een grote respons en heeft ten behoeve van het beleidsplan veel bruikbare informatie opgeleverd. De enquêtevragen waren gebaseerd op het boek van Robert Warren waarin hij 'De zeven kenmerken van een gezonde gemeente' beschrijft (zie bijlage 1). Deze zeven kenmerken spreken ons als gemeente erg aan.

De centrale vraag waar het in dit beleidsplan om gaat is niet veranderd ten opzichte van het vorige. Die vraag was en is:

Wat houdt ons als gemeente bezig en hoe kunnen wij onze dromen vorm en inhoud geven?
Uitgangspunt voor de gemeente van de Ontmoetingskerk is:

*Wij willen een gemeente zijn van Jezus Christus die tijd neemt voor God
en die tijd overhoudt voor mensen*

Het beleidsplan zet de koers uit voor de komende periode. Maar zoals al in 2017 in de algemene analyse aangegeven wordt komt nu daadwerkelijk naast kenmerk 1: 'bezielde zijn door geloof' en kenmerk 5: 'leven als een echte gemeenschap' ook heel duidelijk kenmerk 7: 'zich beperken tot een paar taken en die goed doen' in beeld.

1. Analyse

1.1. Algemene Analyse: plaats en positie van de kerk in het algemeen

Het beleidsplan geeft de koers aan die wij als gemeente willen gaan. Het is daarom van belang te weten waar wij nu staan. In deze paragraaf stellen we deze situatie vast.

De kerk is onderdeel van het dagelijks leven en daarom is de positie en de koers van de Ontmoetingskerk niet los te zien van ontwikkelingen in de wereld buiten Gorredijk.

Over de ontwikkelingen van het kerkelijk leven is veel geschreven.

De Anglicaanse theoloog, Robert Warren, heeft het boek 'De gezonde gemeente' geschreven. Daarin beschrijft hij de zeven kenmerken van een gezonde gemeente (zie bijlage 1).

Uitgangspunten voor het beleidsplan zijn kenmerk 1 en 5 van de in bijlage 1 genoemde zeven kenmerken van een gezonde gemeente.

Uit de enquête blijkt dat velen een spanningsveld zien ten aanzien van het kunnen waarmaken van de kenmerken 1 en 5 en voegen daarom kenmerk 7 toe in plaats van 5.

Of vragen in ieder geval kenmerk 7 serieus te nemen en eventueel vanuit dit aanknopingspunt dan weer te koersen op kenmerk 1 en 5.

Het is een overweging die zeer ter harte genomen dient te worden. Enerzijds kan het reëel worden als een aantal ontwikkelingen zich voortzet, anderzijds kan de bewustwording en het

onder ogen zien van de huidige situatie ook inspireren om ons uit innerlijke motieven te blijven inzetten voor een kerkgemeenschap die de kenmerken 1 en 5 deelt en wil blijven uitdragen. Als dit blijkt te hoog gegrepen te zijn, of te veel gevraagd is dan komt ook kenmerk 7 als een realistisch oriëntatiepunt in beeld.

Kenmerk 1: bezielde zijn door geloof en niet alleen maar alles draaiende willen houden of proberen te overleven

- *erediensten en leven met de sacramenten*: mensen helpen om de liefde van God te ervaren
- *motivatie*: de energie komt voort uit een verlangen God en elkaar te dienen
- *omgang met de Schrift*: de Bijbel op creatieve wijze met het dagelijks leven verbinden
- *voeden van het geloof in Christus*: mensen helpen te groeien in hun geloof en dat met anderen te delen.

Kenmerk 5: leven als een echte gemeenschap en niet zozeer als een vereniging of een religieuze organisatie

- *relaties*: deze worden, vaak in kleine groepen, onderhouden en gevoed, zodat mensen zich geaccepteerd voelen en worden geholpen om te groeien in geloof en dienstbetoon.
- *leiderschap*: gemeenteleden en voorgangers werken als team samen om aan alle zeven kenmerken van een gezonde gemeente gestalte te geven op een manier die toegesneden is op de plaatselijke situatie.
- *bediening door gemeenteleden*: de waarde van wat mensen aan gaven hebben meegekregen, wat ze allemaal hebben meegemaakt en wat ze op hun levensweg aan geloofservaringen hebben opgedaan wordt onderkend. Dit alles krijgt gestalte in het gemeentelven en daarbuiten.

Kenmerk 7: Zich beperken tot een paar taken en die goed doen - eerder doelgericht dan verwoed met van alles en nog wat bezig zijn.

- *basistaken op orde hebben*: met name de eredienst, de pastorale zorg, het beheer en het bestuur
- *iets te bieden hebben op belangrijke levensmomenten*: diensten op scharniermomenten worden als zinvol ervaren en geven zicht op God en geloof
- als gemeente zelf goed nieuws zijn, door houding en manier van werken
- *genieten van wat er wordt gedaan* en kunnen leven met wat er niet wordt gedaan.

1.2. Analyse Geloofsbeleving en Oecumene in de Ontmoetingskerk

Geloofsbeleving

Binnen de Ontmoetingskerk is een grote verscheidenheid in geloofsbeleving. Deze beleving varieert van traditioneel tot meer vernieuwend. Een deel hecht aan een meer liturgische invulling (vaste vormgeving, het volgen van een leesrooster en liedkeuze).

Anderen zoeken het meer in een losse en ongedwongen opzet van de dienst (spontaniteit, creativiteit en afwisseling).

Oecumene

Onze gemeente werkt binnen de Raad van Kerken te Gorredijk samen met de lokale R.K. gemeenschap.

Er is samenwerking bij de organisatie van diensten en vieringen en bij de uitvoering van diverse activiteiten. Met enkele protestantse kerken in de regio wordt gezamenlijk een aantal activiteiten aangeboden op het gebied van Vorming en Toerusting

1.3. Demografische samenstelling

De Ontmoetingskerk is een levende en actieve gemeente.

Globaal gesproken kan er onderscheid gemaakt worden tussen actieve en betrokken gemeenteleden en gemeenteleden die minder of nauwelijks betrokken zijn bij de activiteiten van de gemeente. Er zijn vele vrijwilligers actief binnen het kerkenwerk. Deze groep van actieve leden bestaat uit twee categorieën.

- a. Een groep die zich thuis voelt bij het gangbare patroon van de huidige diensten, het aanbod van activiteiten en de pastorale zorg. Zij willen liever geen grote veranderingen.
- b. Een groep gemeenteleden die kiest voor veranderingen. Sommigen willen zich daar ook daadwerkelijk voor inzetten. Zij zien graag veranderingen in zowel de zondagse eredienst als de doordeweekse bijeenkomsten

Bij de groep 'minder of nauwelijks betrokken gemeenteleden' is ook sprake van twee categorieën:

- c. Een deel is wel gehecht aan het lidmaatschap van de kerk, maar bezoekt (sporadisch) een dienst.
- d. Een ander deel is niet actief en lijkt ook minder geïnteresseerd. Zij staan op de drempel van het lidmaatschap en zonder de juiste aandacht zullen ze wellicht op termijn 'afhaken'.

De kerkenraad hoopt met dit beleidsplan beide eerstgenoemde categorieën ruimte te bieden. Tevens hoopt zij de aantrekkingskracht ook positief te beïnvloeden voor hen die niet of minder betrokken zijn.

De opbouw van onze gemeente, verdeeld naar leeftijdscategorie en soort lid, is in onderstaand schema opgenomen.

leeftijd	belijdend lid			dooplid			overig			totaal			%		
	2020	2016	2012	2020	2016	2012	2020	2016	2012	2020	2016	2012	2020	2016	2012
0-10	0	0	0	32	41	48	18	24	28	50	65	76	6,0	6,6	6,9
11-20	0	1	0	40	64	99	20	30	41	60	95	140	7,2	9,7	12,7
21-30	1	1	3	62	69	74	25	27	30	88	97	107	10,6	9,9	9,7
31-40	13	22	34	31	45	54	9	16	10	53	83	98	6,4	8,5	8,9
41-50	34	53	66	35	47	49	14	19	36	83	119	151	10,0	12,2	13,7
51-60	79	98	110	33	26	29	30	28	25	142	152	164	17,1	15,5	14,9
61-70	111	117	139	17	12	16	14	16	17	142	145	172	17,1	14,8	15,6
71-80	109	107	95	11	8	4	10	11	12	130	126	111	15,6	12,9	10,1
81-90	58	65	56	2	5	3	8	12	12	68	82	71	8,2	8,4	6,5
90+	13	10	9	0	2	1	3	3	-	16	15	10	1,9	1,5	0,9
totaal	418	474	512	263	319	377	151	186	211	832	979	1100	100	100	100

Naast de cijfers van 2020(stand per 1 januari 2020) staan de gegevens uit het beleidsplan van 2016 en 2012 vermeld.

Opmerkingen bij de tabel

Uit het overzicht valt een aantal zaken af te lezen:

- Het totaal aantal leden daalt ten opzichte van 2016 met 15% en met 24% t.o.v. 2012.
- 40% is jonger dan 50 jaar tegen 47% in 2016 en 52% in 2012
- 60% is ouder dan 50 jaar, was 53% in 2016 en 48% in 2012
- Het aantal doop- en overige leden daalt sterker dan het aantal belijdende leden.

1.4. Organisatie en participatie

Met enige regelmaat hebben er inventarisaties van alle activiteiten plaatsgevonden. Hieruit kan geconstateerd worden dat:

- de Ontmoetingskerk redelijk stevig in de schoenen staat maar wel tegen een aantal grenzen aan loopt.
- praktische klussen met een duidelijk afgebakend karakter hebben veelal de voorkeur boven een kerkenraadfunctie (te belastend)
- het beeld en de inhoud van het kerkenraadswork is niet voor iedereen even helder (onbekend maakt onbemind).

1.5. Verwerking analyses in het beleidsplan

Op basis van de hiervoor beschreven paragrafen en de ontwikkelingen in de afgelopen periode is het beleidsplan aangepast. De cijfers zijn geactualiseerd en de gegevens uit de gehouden enquête zijn, voor zover ze het beleidsplan betreffen, mede gebruikt als basis voor de komende periode.

De centrale vraag voor dit beleidsplan is:

Wat houdt ons als gemeente bezig en hoe kunnen wij onze dromen vorm en inhoud geven?

Wat onze dromen betreft zoeken we aansluiting bij de aanpak van Warren.

In de volgende hoofdstukken beschrijven wij de onderwerpen die voor de komende jaren voor de Ontmoetingskerk de leidraad zullen zijn. Zij vormen de basis voor de uitwerking van de dromen die we willen realiseren. Hoofdstuk 2 gaat over onze dromen (wat voor gemeente willen wij zijn) en hoofdstuk 3 over de organisatie en participatie (hoe geven wij daar vorm aan).

2. Onze dromen

Wij durven als Ontmoetingskerk nog steeds te dromen omdat wij vertrouwen

- dat God met ons is,
- dat Christus geen andere 'handen en voeten' heeft dan de onze,
- dat er in het gebed veel kracht schuilt.

Wij verlangen naar en willen daarom werken aan een gemeenschap

- waarin men op elkaar kan vertrouwen en op elkaar kan rekenen
- waarin mensen onderling naar elkaar omzien en bij elkaar betrokken zijn
- waarin de mens als individu de ruimte krijgt te zijn wie hij/zij is
- waarin men elkaar met respect en waardering tegemoet treedt

- waarin men zich naar vermogen wil inzetten voor de opbouw van onze gemeente
- waarin ervaren wordt dat de ander er ook voor jou wil zijn.

Wij verlangen naar vieringen

- die gekenmerkt worden door een opgewekt karakter
- die gedragen worden door de betrokkenheid en het enthousiasme van de gemeente
- die een vernieuwend karakter (mogen) hebben
- die uitnodigend zijn
- waarin verschillende liturgische vormen aan bod mogen komen
- waarin de medewerking van ieder vanzelfsprekend is.

Bij dit alles willen we doelgericht, doortastend en zorgvuldig te werk gaan.

3. Beleid

Dat alles heeft geleid tot de keuze om in dit beleidsplan de volgende thema's uit te werken:

- Kerkdiensten
- Pastoraat
- Diaconaat en missionair werk

Ook is de taakgroep informatie en communicatie bezig om de kerkenraad advies te geven wat betreft het beleid over de informatie en communicatie in de kerk, maar ook naar buiten de kerk toe.

De kerkenraad is in overleg met de buurgemeenten over een eventuele samenwerking nu en in de toekomst

3.1. Kerkdiensten

Veel gemeenteleden vinden de kerkdiensten belangrijk. Daarom staan ze in dit beleidsplan centraal.

We houden zoveel mogelijk rekening met de wensen met betrekking tot de invulling van de kerkdiensten. Meer aandacht voor diensten gericht op jonge gezinnen passen daarin.

Voor de invulling van de diensten zijn de volgende uitgangspunten leidend:

- De verkondiging van het evangelie steeds centraal te staan;
- De gemeentezang hoeft niet alleen door het orgel ondersteund te worden, ook door andere instrumenten of een muziek- of zanggroep kunnen hierbij een rol spelen;
- Het leesrooster wordt gevolgd, maar afwijking in verband met bijzondere diensten is mogelijk;
- De voorgangers hebben de vrijheid om desgewenst van de gebruikelijke orde van dienst af te wijken;
- Ook in de toekomst kunnen personen en/of groepen (bijvoorbeeld ouders met jonge kinderen) bij de voorbereiding van diensten worden betrokken, hierbij wordt met name gedacht aan de eerste dienst van een maand;
- De avonddiensten (vespers, leerdiensten, bid- en dankdiensten) zullen worden beperkt dan wel geschrapt, mede gezien de zeer geringe belangstelling.
- De Paascyclus wordt gecontinueerd.

- In samenwerking en overleg met de kinderdienst zullen projecten worden uitgevoerd;
- Bij de gemeentezang kunnen liederen uit het liedboek en uit andere liedbundels worden gebruikt;
- Ter ondersteuning van de diensten wordt gebruik gemaakt van een beamer presentatie. Ook ander beeld- en geluidsmateriaal kan worden gebruikt;
- Er is ruimte voor het gebruik van diverse vormen van expressie, zoals bijvoorbeeld: toneel en dans, in de dienst.

Rol van de kerkenraad

De kerkenraad zorgt, in overleg met de gemeente, voor uitwerking van de erediensten. Daarbij wordt rekening gehouden met bovenstaande ideeën over de invulling.

Het uiteindelijke doel is dat wij ons allen betrokken voelen bij de erediensten, die volgens velen de kern van ons 'gemeente zijn' vormen.

3.2. Pastoraat

Het woord Pastoraat is afgeleid van het Latijnse woord 'pastor' dat 'herder' betekent.

Pastoraat wordt dan ook wel aangeduid als 'herderlijke zorg' in de zin van het omzien naar elkaar en het zorgen voor elkaar. In die zin is pastoraat een zaak van de hele gemeente, immers overal waar mensen elkaar ontmoeten en bijstaan in de naam van Christus is sprake van pastoraat. In het pastoraat gaan mensen een relatie aan met elkaar om samen een weg te zoeken in geloofs-, opvoedings- en levensvragen. Voor jongeren en jonge gezinnen kan niet meer enkel volstaan worden met de ons zo vertrouwde werkwijze uit het verleden. Het is een uitdaging om op hun aansprekende wijze de contacten te hernieuwen.

Een tekort aan ambtsdragers, met name ouderlingen, kan deze ambitie in gevaar brengen.

Wij blijven er echter op vertrouwen dat gemeenteleden zich ook in de toekomst medeverantwoordelijk voelen voor onze gemeente en daar blijk van geven door een ambt op zich te nemen.

Doelstelling

We willen als gemeente in ons pastoraat

- Eerlijk en respectvol met elkaar omgaan;
- Vreugde en verdriet met elkaar delen;
- Trouw zijn aan elkaar en er zijn voor iedereen

Organisatie

In onze gemeente is het pastoraat vooral toevertrouwd aan de predikant, ouderling en de leden van het wijkteam. Het wijkteam bestaat uit een wijkouderling, een wijkdiaken, pastorale medewerkers en wijkassistenten.

De uitvoering van het pastoraat kent de volgende facetten:

1. Persoonlijk bezoek
2. Wijkavonden
3. Groepen/kringen

Persoonlijk bezoek:

Persoonlijk bezoek wordt gedaan door zowel de predikant als door leden van het wijkteam en in een aantal gevallen door de jeugdouderling.

Hieronder valt onder meer

- Bezoeken aan nieuw ingekomen leden
- Bezoeken aan ouderen
- Bezoeken bij ziekte
- Bezoeken bij geboorten, huwelijk(jubilea) en overlijden

Daar onze gemeente een groeiende groep ouderen kent zal het ouderenpastoraat in de komende jaren toenemen.

Wijkavonden

Wijkavonden worden georganiseerd vanuit de pastorale raad. Door onderling contact wordt het omzien naar elkaar bevorderd. Door de deelnemers worden deze avonden als zeer waardevol ervaren. Deze vorm van pastoraat zal dan ook in de komende jaren worden gehandhaafd.

Groepen/ Kringen

In de gemeente zijn initiatieven ontstaan om elkaar op te zoeken om te praten over geloofszaken. Voor een levende gemeente is onderling contact en omzien naar elkaar belangrijk. Het bevordert de onderlinge betrokkenheid.

De groepen waar we momenteel over spreken zijn

- Gespreksgroepen over bepaalde (actuele) onderwerpen;
- Groepen van gemeenteleden, die in eenzelfde levensfase verkeren;
- Groeigroepen/Bijbelstudiegroepen

Rol van de kerkenraad

De kerkenraad zal de persoonlijke gesprekken en de wijkbezoeken blijven stimuleren vanuit de bestaande kerkelijke organisatie van wijkteams en predikant.

De kerkenraad is blij met de activiteiten van groepen/kringen en zal deze van harte ondersteunen. De kerkenraad gaat er van uit dat het initiatief zal liggen bij de gemeente c.q. de groepen zelf.

De kerkenraad kan, mede gezien zijn herderlijke zorg voor de gemeente, eventueel een rol spelen in de coördinatie.

3.3. Diaconaat en missionair werk

Omzien naar elkaar is niet alleen een pastorale taak, maar komt ook bij uitstek tot uiting in het diaconaat en het missionaire werk. In die zin dient er sprake te zijn van een elkaar inspirerende wisselwerking.

Daar waar hulp nodig is vanwege ziekte, zorg of geld is een belangrijke taak weggelegd voor de diaconie. Het laat zich aanzien dat er de komende jaren in belangrijkheid gaat toenemen. Dit geldt zowel voor de zorgen en noden dichtbij als ver weg.

Daar wij als Ontmoetingskerk ons licht niet enkel onder de korenmaat willen laten schijnen hopen wij via de missionaire taken meer herkenbaarheid te krijgen en meer gezicht te geven aan de rol van de kerk in onze lokale samenleving.

Rol van de kerkenraad

De kerkenraad zal via de diaconie en de missionaire-activiteiten de ontwikkelingen op deze terreinen volgen en stimuleren en ertoe bijdragen dat zij hun taken op een goede wijze kunnen uitvoeren.

4 Van droom naar werkelijkheid

Wij willen een kerk zijn met een missie. Een kerk die een rol speelt in onze lokale, kerkelijke samenleving. Daarvoor is veel nodig. Twee belangrijke vragen spelen daarin een rol.

- Zijn er voldoende mensen die met ons de droom willen waarmaken.
- Is het allemaal financieel haalbaar

Uit eerdere peilingen/bijeenkomsten van de Ontmoetingskerk is gebleken dat velen iets voor en binnen de kerk willen doen. Hiermee zal in de komende periode gericht mee aan de slag worden gegaan. Om op die wijze de kerk als gemeenschap nog meer vorm en inhoud te geven. Een aantal van de beleidsvoornemens wordt voorzien van actieplannen.

Het beleidsplan is voor de kerkenraad een opdracht van de gemeente waarmee zij activerend, sturend, controlerend aan de slag gaat en periodiek verantwoording aflegt aan de gemeente.

Er is al enige jaren sprake van een spanningsveld tussen wat wij graag willen en dat wat financieel haalbaar is. De begroting geeft weinig ruimte. Maar wie dromen wil realiseren is vaak heel creatief in het zoeken en vinden van mogelijkheden en kansen. Op die manier kunnen dromen werkelijkheid worden. Wij hopen dat die droom of een deel ervan de komende jaren in vervulling kan gaan. Immers een levende gemeente wordt in stand gehouden door enthousiasme en steeds weer nieuwe uitdagingen. Dit geldt zowel voor het financiële als voor het spirituele.

Rol van de kerkenraad

De kerkenraad gaat de komende 4 jaar zich buigen over de volgende punten in volgorde van urgentie:

- Het naar buiten treden als gemeente van de Ontmoetingskerk, hoe willen we dat vorm geven; gebruik maken van sociale media, eventueel column in de Sa?
Mogelijkheid vinden om aansluiting te zoeken bij plaatselijke evenementen zoals samenloop voor hoop, braderie, kerstmarkt enz.
(in het 24 uren beraad 2019 kwam dit vaak naar voren)

- Wijkindeling eventueel terug naar 3 wijken;
(omdat het aantal leden daalt, dus toekomstgericht, en ook het vinden van ambtsdragers moeilijk wordt)

- De gemeente vergrijsst, er is een terugloop in leden, ook de vaste vrijwillige bijdragen laten een daling zien; wat is onze lange termijn visie over bv 5 – 10 jaar, hoe gaan we met de verandering om en wat kunnen we hieraan verbeteren.

- Nadenken over hoe om te gaan met leden die om wat voor reden dan ook, afgehaakt zijn.

Dit beleidsplan vormt één geheel met de plaatselijke regeling en de informatiegids.

BIJLAGEN:

Bijlage 1

Robert Warren: De zeven kenmerken van een gezonde gemeente

Samenvatting en aandachtspunten

Kenmerk 1: bezielde zijn door geloof en niet alleen maar alles draaiende willen houden of proberen te overleven.

- *erediensten en leven met de sacramenten*: mensen helpen om de liefde van God te ervaren
- *motivatie*: de energie komt voort uit een verlangen God en elkaar te dienen
- *omgang met de Schrift*: de Bijbel op creatieve wijze met het dagelijks leven verbinden
- *voeden van het geloof in Christus*: mensen helpen te groeien in hun geloof en dat met anderen te delen.

Kenmerk 2: een naar buiten gerichte blik meer bezig met het 'geheel(d) dagelijks leven' dan met het 'kerkelijk leven'

- geworteld in de *plaatselijke gemeenschap*, in samenwerking met andere geloofsgemeenschappen, geloofsovertuigingen, niet-kerkelijke groepen en netwerken
- hartstochtelijk en profetisch bewogen om *gerechtigheid en vrede*, plaatselijk en wereldwijd
- legt verbindingen tussen *geloof en dagelijks leven*
- gaat in op menselijke behoeften en noden door *liefdevolle dienstbaarheid*.

Kenmerk 3: Op zoek naar wat God wil. Een gezonde gemeente vraagt zich af: wat wil God hier en nu van ons? Ze ontwaart de leiding van de Geest en wil het niet iedereen naar de zin maken.

- *roeping*: op verkenning gaan om te ontdekken wat God van en met ons wil in het hier en nu
- *visie*: ontwikkelen en communiceren van een gedeeld/gezamenlijk besef van richting en doel
- *prioriteiten in missie*: bewust doelstellingen formuleren voor de korte en lange termijn
- kunnen vragen om *offers* en deze ook daadwerkelijk kunnen brengen, als het erom gaat het bovenstaande te realiseren en zo het geloof in praktijk te brengen.

Kenmerk 4: de kosten van verandering en groei onder ogen zien en durven opbrengen in plaats van verandering tegenhouden en bang zijn voor mislukking

- het verleden omarmen en tegelijk de durf hebben om *taken anders aan te pakken*
- *risico's nemen*: durven erkennen dat iets niet werkt en lering trekken uit ervaringen
- *crises*: creatief ingaan op uitdagingen waar men als kerk en gemeenschap voor geplaatst wordt *positieve ervaringen met verandering*, hoe gering ook, bevestigen en erop voortbouwen.

Kenmerk 5: leven als een echte gemeenschap en niet zozeer als een vereniging of een religieuze organisatie

- *relaties*: deze worden, vaak in kleine groepen, onderhouden en gevoed, zodat mensen zich geaccepteerd voelen en worden geholpen om te groeien in geloof en dienstbetoon.
- *leiderschap*: gemeenteleden en voorgangers werken als team samen om aan alle zeven kenmerken van een gezonde gemeente gestalte te geven op een manier die toegesneden is op de plaatselijke situatie.
- *bediening door gemeenteleden*: de waarde van wat mensen aan gaven hebben meegekregen, wat ze allemaal hebben meegemaakt en wat ze op hun levensweg aan geloofservaringen hebben opgedaan wordt onderkend. Dit alles krijgt gestalte in het gemeentelieven en daarbuiten.

Kenmerk 6: ruimte (scheppen) voor iedereen - inclusief in plaats van exclusief

- *gastvrijheid*: zich inspannen om nieuwkomers op te nemen in het gemeentelieven
- *kinderen en jongeren*: worden geholpen om erbij te horen, een eigen bijdrage te leveren en te worden gevoed in hun geloof
- *zoekers*: worden aangemoedigd om het geloof in Christus te verkennen en te ervaren
- *diversiteit*: verschillen in sociale en etnische achtergrond, in geestelijke en lichamelijke capaciteiten en in leeftijd worden gezien als kracht.

Kenmerk 7: Zich beperken tot een paar taken en die goed doen - eerder doelgericht dan verwoed met van alles en nog wat bezig zijn.

- *basistaken op orde hebben*: met name de eredienst, de pastorale zorg, het beheer en het bestuur
- *iets te bieden hebben op belangrijke levensmomenten*: diensten op scharniermomenten worden als zinvol ervaren en geven zicht op God en geloof
- als gemeente *zelf goed nieuws zijn*, door houding en manier van werken
- *genieten van wat er wordt gedaan* en kunnen leven met wat er niet wordt gedaan.